

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра теорії та практики перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
МАЙЯ НІКОЛАЄВА
"01" 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культурологічні проблеми перекладу

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізації:

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітньо-професійна програма: "Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська"

Освітньо-професійна програма: "Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька"

Освітньо-професійна програма: "Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька"

Освітньо-професійна програма: "Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська"

ОНУ
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Культурологічні проблеми перекладу» Одеса:
ОНУ, 2023. 11 с.

Розробник: Матузкова Олена Прокопівна, д.філол.н, професор, професор кафедри теорії та
практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № 1 від «25» 08 2023 р.

Завідувач кафедри

(Ірина РАЄВСЬКА)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська» (Наталя БІГУНОВА)

Погоджено із гарантом ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
німецька» (Інесса АЗАРОВА)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша –
іспанська» (Олена ГРИГОРОВИЧ)

Погоджено із гарантом ОПП «Романські мови та літератури (переклад включно), перша –
французька» (Мальвіна МАРІНАШВІЛІ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 1 від «29» 08 2023 р.

Голова НМК

(Олена ГРИГОРОВИЧ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № __ від. “__” ____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(Ірина РАЄВСЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № __ від. “__” ____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(Ірина РАЄВСЬКА)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 2/2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		3-й	4-й
		Семестр	
		5-й	7-й
		Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		30 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Культурологічні проблеми перекладу" входить до переліку вибірових дисциплін, що формують лінгвістичну базу перекладача. Курс сприяє формуванню практичних (формування мовленнєвих навичок і умінь та засвоєння лінгвістичних і соціокультурних знань), когнітивних (розвиток когнітивних здібностей), афективних (формування впевненості щодо використання мови як засобу комунікації та для перекладу, а також засвоєння відповідної культури), освітніх (розвиток здатності до самостійного пошуку та засвоєння нового матеріалу), фахових (розвиток перекладацької компетенції), соціальних (розвиток загальних умінь спілкування).

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів базових складових міжкультурної компетентності – позитивного ставлення до наявності в суспільстві різних етнокультурних груп. **Основні завдання:** виділити суттєві риси перекладу як виду комунікативної діяльності, що надасть можливість здобувачам освіти успішно оволодіти технікою перекладу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПР06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПР10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: основні поняття та термінологію міжкультурної комунікації; сутність перекладу; типові і неприємні ситуації в процесі перекладу та шляхи їх уникнення; прийоми адекватного перекладу культурем; базові засоби перекладацьких перетворень;

вміти: використовувати отримані знання на практиці в ході вирішення конкретних перекладацьких завдань; вільно використовувати їх на практиці та успішно вирішувати професійні задачі; формувати практичні навички і уміння в спілкуванні з представниками інших культур; користуватись інформаційними технологіями для вирішення професійних завдань.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Основи міжкультурної комунікації

Тема 1. Основи міжкультурної комунікації. Культурний релятивізм та етноцентризм. Міжкультурні конфлікти: прямі та непрямі.

Тема 2. Базові категорії культур. Індивідуалізм – колективізм.

Тема 3. Індивідуалізм по британськи: тонкощі перекладу.

Тема 4. Категорія часу: монохромні – поліхромні культури. Відображення в перекладі

Тема 5. Категорія простору в співставних культурах.

Тема 6. Дистанція влади. Маскуліність – фемінізм, категорія роду.

Змістовий модуль II. Стилi спілкування. Невербальна комунікація.

Тема 7. Стилi спілкування. Категорія спонукання в англійській та українській мовах.

Тема 8. Формули мовного етикету в аспекті міжкультурної комунікації.

Тема 9. Невербальна комунікація в аспекті міжкультурної комунікації.

Тема 10. Стереотипні уявлення про українців, англійців, американців. Національний характер.

Тема 11. Соціокультурний аспект кольоропозначення. Складності перекладу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	лаб	ср		л	п	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль I. Основи міжкультурної комунікації										
<i>Тема 1.</i> Основи міжкультурної комунікації. Культурний релятивізм та етноцентризм. Міжкультурні конфлікти: прямі та непрямі.	2	-	2	-	-	2		2	-	-
<i>Тема 2.</i> Базові категорії культур. Індивідуалізм – колективізм.	4	-	4	-	-	-		-	-	-
<i>Тема 3.</i> Індивідуалізм по британськи: тонкощі перекладу.	4	-	4	-	-	2	-	2	-	-
<i>Тема 4.</i> Категорія часу: монохромні – поліхромні культури. Відображення в перекладі	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-
<i>Тема 5.</i> Категорія простору в співставних культурах.	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
<i>Тема 6.</i> Дистанція влади. Маскуліність – фемінізм, категорія роду.	36		2	-	34	48	-	-	-	48
Всього за змістовим модулем 1	52		18	-	34	52		4		48
Змістовий модуль II. Стилі спілкування. Невербальна комунікація										
<i>Тема 7.</i> Стилі спілкування. Категорія спонукання в англійській та українській мовах.	2	-	2	-	-	-		-	-	-
<i>Тема 8.</i> Формули мовного етикету в аспекті міжкультурної комунікації.	4	-	4	-	-	2	-	2	-	-
<i>Тема 9.</i> Невербальна комунікація в аспекті міжкультурної комунікації.	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
<i>Тема 10.</i> Стереотипні уявлення про українців, англійців, американців. Національний характер.	28	-	2	-	26	34		2	-	32
<i>Тема 11.</i> Соціокультурний аспект кольоропозначення. Складності перекладу.	2	-	2	-	-	2		2	-	-
Всього за змістовним модулем 2	38		12		26	38		6		32
Усього годин	90	-	30	-	60	90		10	-	80

5. Теми семінарських занять.

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Очна/заочна
1	Тема 1. Основи міжкультурної комунікації. Культурний релятивізм та етноцентризм. Міжкультурні конфлікти: прямі та непрямі.	2/2
2	Тема 2. Базові категорії культур. Індивідуалізм – колективізм.	4/-
3	Тема 3. Індивідуалізм по британські: тонкощі перекладу.	4/2
4	Тема 4. Категорія часу: монохромні – поліхромні культури. Відображення в перекладі	4/-
5	Тема 5. Категорія простору в співставних культурах	2/-
6	Тема 6. Дистанція влади. Маскуліність – фемінізм, категорія роду.	2/-
7	Тема 7. Стили спілкування. Категорія спонукання в англійській та українській мовах.	2/-
8	Тема 8. Формули мовного етикету в аспекті міжкультурної комунікації.	4/2
9	Тема 9. Невербальна комунікація в аспекті міжкультурної комунікації.	2/-
10	Тема 10. Стереотипні уявлення про українців, англійців, американців. Національний характер	2/2
11	Тема 11. Соціокультурний аспект кольоропозначення. Складності перекладу	2/2
	ВСЬОГО	30/10

7. Теми лабораторних занять.

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Очна/заочна
1	Зібрати та систематизувати інформацію, яка була отримана із різних джерел з теми: Категоризація культур згідно з дистанцією влади маскулінність - фемінізм	34/48
2	Формули мовного етикету а аспекті міжкультурної комунікації – виконати серію запропонованих вправ	26/32
	ВСЬОГО	60/80

9. Методи навчання

Словесні: пояснення, бесіда, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: ілюстрація (мультимедійні презентації), презентація результатів власних досліджень.

Практичні: тренувальні вправи; творчі вправи; виконання завдань самостійної роботи, аналіз текстів оригіналу і перекладу.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, участь у дискусії контрольні письмові роботи, оцінювання виконання самостійних завдань, оцінювання доповідей.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Здобувач освіти
Зараховано (Відмінно)	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
Зараховано (Добре)	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
Зараховано (Задовільно)	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Не зараховано (Незадовільно з можливістю повторного складання)	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки
Не зараховано (Незадовільно з	не володіє навчальним матеріалом

11. Питання для поточного контролю

1. Лінгвокультура, соціокультурна конотація, культурні коди, надмірність, недостатність культур. Приклади.
2. Основи міжкультурної комунікації: прямі та непрямі культурні конфлікти, етноцентризм/релятивізм. Дайте визначення та наведіть приклади.
3. Які культури називають колективістськими (основні риси, типи сім'ї, дистанція влади, країни)? Приклади.
4. Які культури називаються індивідуалістськими (основні риси, типи сім'ї, дистанція влади, країни)? Приклади.
5. Що ви дізналися про індивідуалізм англійською? У яких аспектах життя британців виявляється?
6. Що виражає концепт "privacy" і в чому полягають особливості перекладу цього слова, а також словосполучень із ним? Які основні правила та максими соціальної поведінки англійців.
7. Як поділяються культури за способом використання часу? Чому перекладачеві необхідно бути уважним при перекладі слів хвилина, момент, зараз, у найближчому майбутньому, днями?
8. Як розглядається час у монохронних культурах? Наведіть приклади.
9. Як розглядається час у поліхронних культурах? Наведіть приклади
10. Які основні стилі комунікації вирізняють культурологи? Чим характеризується англійський стиль спілкування? Як це виявляється у мові?
11. Як виражається спонукання в англійській та російській культурах та мовах? Стратегія та тактики.
13. Які особливості англійського мовного етикету (уявлення, вітання; як англійці дізнаються про рід діяльності, сімейний статус і місце проживання співрозмовника; у чому полягає "The No Name Rule")?
14. У чому полягають основні правила розмови про погоду.
15. Що потрібно знати перекладачеві про переклад слів individualist, self – confident, self – assurance, невпевнений, individual, самовпевнений, aggressive. Англійське слово friend та російське слово друг мають різні соціокультурні конотації. Чому? Як це відображається у перекладі?
16. Типологія корпоративних культур Г. Хофстед. приклади.
17. Чому прислів'я An Englishman's home is his castle та Мій дім – моя фортеця, а також A hedge between keeps friendship green і Рідше бачиш, більше любиш несуть різні культурні асоціації. Перекладіть англійські прислів'я. Перерахуйте соціокультурні конотації слова home. Поясніть особливості перекладу
18. Як ставлення англійців до іноземців знаходить своє відображення англійською мовою?
19. Привітання та подання в аспекті МКК (за Т. Ларіною).
20. Прохання та подяка в аспекті МКК (за Т.Ларіною).
21. Вибачення у аспекті МКК (по Т.Ларіною).
22. Як розбіжності у вираженні емоцій виявляються у вербальному поведінці представників англійських і слов'янських культур?
23. У чому різниця між емоційністю та емотивністю щодо міжкультурної комунікації?

24. У чому полягає гіперболізована оціночність англійської мови?
25. Як українська емоційність та англійська емотивність повинні враховуватися під час перекладу та спілкування?
26. Чому англійці та українці трактують простір по-різному?
27. Як співвідносяться простір та час в англійській мові?
28. Як інтерпретувати та передати в перекладі англійську просторовість?
29. Як англійський індивідуалізм відбивається в англійській мові?
30. Чим характеризується англійський стиль спілкування? Як це виявляється у мові?

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється таким чином:

Поточний контроль: за участь у дискусії на лекції студенти отримують 2 бал за кожне заняття (22 бали разом); самостійна робота студента –презентація/доповідь оцінюється 36 балів. Наприкінці курсу проводиться тестова робота, яка оцінюється в 42 бали.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль													Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	Самостійна робота Презентація/доповідь	Бланковий тест	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	36	42	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та диференційного заліку	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Культурологічні аспекти перекладу». Одеса: ОНУ, 2023. 11 с.
2. Силабус робочої програми «Культурологічні аспекти перекладу». Одеса: ОНУ, 2023. 4 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). 5-е вид., випр. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с.
2. Translation. History. Culture : a sourcebook / [translated and edited by] André Lefevere. General editors : Susan Bassnett and André Lefevere. London ; New York : Routledge, 2013. 182 p.
3. Longman Dictionary of English Language and Culture.

Додаткова

1. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2014. 464 с.
2. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2002. 280 с.
3. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі: монографія. Харків, 2012. 376 с.
4. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ: Либідь, 2017. 247 с.
5. Bell R.T. Translation and translating. Longman, 2012. 292p.
6. Fox K. Watching the English. Hodder, 2004. 424 p.
7. Rahman J. The English. A Portrait of a people. Penguin Books, 1999. 308 p.
8. Smith G. The English Companion. Old House Books, 2006. 283 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Професійна платформа «Перекладачі в Дії». URL <https://litcentr.in.ua/index/0-51>
2. Proz.com. Інтернет-спільнота та робочий простір для професіоналів, що працюють з мовами. URL <https://www.proz.com/>
3. CW Lab. Платформа он-лайн освіти для перекладачів. URL <https://cw-elab.com/en/>